

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13, Telefon 2440 in 2450
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din, Oglaš po ceniku / Oglaš
sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani, Poštni čekovni račun št. 11.408

Italijansko vprašanje in Francija

Sodobni problemi v očeh Italije

Italijanska diplomacija se pod fašističnim režimom razlikuje od drugih po svoji nenavadni odkritosrčnosti, vendar se pa zgodi včasih, da govori zelo prikrito in nejasno. Tako prikrito in nejasno je sprožil zunanji minister Dino Grandi nedavno v senatu tudi novo »italijansko vprašanje«. Razen besede je povedal komaj še to, da je to »italijansko vprašanje« v glavnem le vprašanje italijanske ekspanzije. In vendar je na mah postalo popularno od Alp do Sicilije. Poslej bomo slišali o njem še čisto in gotovo tudi mnogo. Dasi pa je to vprašanje, kakor zatrjujejo onkraj Snežnika in Triglava, nujno, le ni tako silno pereče, da ga ne bi potiskala v ozadje druga, splošna evropska vprašanja, kakor so reparacije, vojni dolgi, razorožitev, Podunavje l.t.d. Tudi za Italijo, »ki je premagala Evropo«, so to zadeve, od katerih je v veliki meri odvisna njena bodoča usoda.

Lozanska konferenca je n. pr. važna za Italijo že zaradi prestiža, saj sta njen voditelj Mussolini in veliki fašistični svet urbi et orbi oznanila, da je črtanje reparacij in vojnih dolgov edina pot do ozdravljenja sveta. In v zvezi s tem — kar je še bolj značilno — je bila izrečena tudi beseda »revizija«. Italijanska zahteva po reviziji se torej nanaša v prvi vrsti, in morda zaenkrat tudi izključno, le na plačila. Saj je na drugi strani tudi znano, da je Italija za brisanje reparacij samo tedaj, če se obenem brišejo tudi vojni dolgi. V koliko se pa zahteva po reviziji nanaša tudi na državne meje povojne Evrope, tega gospod Grandi ni povedal, kakor tudi ni izdal skrivnosti, kam in kako naj se usmeri italijanska ekspanzija. Vendar zatrjujejo v poučenih krogih, da Italija prav nič ne misli na kakšno revizijo državnih meja v Evropi, kakor si v svojo korist radi razlagajo Madžari. To ji brani že princip njene lastne notranje stabilnosti.

V Ženevi hoče Italija ubirati še nadalje ono pot, katero je ubrala že v začetku razorožitvene konference. Uveljaviti hoče svojo zahtevo po kvalitativni razorožitvi, ker je trdno prepričana, da je v tem edini izhod. Kako si pa to kvalitativno razorožitev predstavlja, je Grandi v Ženevi že povedal. Pri tem je treba posebno poudariti, da je za postopanje Italije merodajen samo njen zemljepisni, politični in finančni položaj. Tretje za Italijo važno vprašanje je pa obnovev Podunavja, ali kakor pravijo tam doli: rešitev problema srednje in

srednjevzhodne Evrope. V tem vprašanju so v Rimu zelo samosvoji in precizni. Odločno nasprotujejo splošni rešitvi, izraženi v paktu, ki bi obsegal vse države, zavzemajoč se nasprotno za bilateralne pogodbe, ki naj bi zvezale podunavske države, katerim bi se pridružili še Bolgarija in Grčija, z njihovimi sosedji, toda če le mogoče ne na podlagi preferenčnega sistema.

Vsa ta za Italijo tako važna vprašanja pa imajo skupnega nasprotnika: Francijo. Razvoj sploh vse italijanske zunanje politike je odvisen od te velike »latinske sestre«. Glede reparacij in vojnih dolgov se v borbi proti Franciji poslužuje Anglije, skušajoč po njej priti Parizu do živlega. V možnost, da bi se Združene države Amerike postavile preprosto pred dovršeno dejstvo, niti največji optimisti ne verujejo več. Na drugi strani je pa dejal sam Dino Grandi, da je mogoče plačati vojne dolge samo tedaj, če tudi Nemci plačajo reparacije. Rešitev iz te dileme naj najde — konferenca v Lozani. Kako, tega v Rimu nihče ne pove. Še skoraj večje je nasprotje med Italijo in Francijo glede razorožitve; neodstranljivo pa kljub temu ni. Če že ne na koncesije, je pripravljena Italija vsaj na kompromise. Zahteva pa seveda visoko odškodnino, ki naj bi, če se ne motimo, obstojala v dodelitvi kolonij.

S tem se pa tudi že dotikamo najobčutljivejših točk, bistva »vodoma« omenjenega »italijanskega vprašanja«, ki je najtesneje zvezano s Francijo. Italijanska argumentacija se glasi: Italija je bila pri novi razdelitvi sveta po svetovni vojni prikrajšana, ne sicer v Evropi — kajti na teritorialno ekspanzijo v Evropi fašisti vsaj zaenkrat ne mislijo — pač pa v kolonijah in koncesijah. In tu bi Italija rada dosegla revizijo. Kje in kako, tega še niso povedali niti njeni politiki niti njeni časniki. Smeri sta pa samo dve: vzhod in jug. Važnejša bi bila morda vzhodna, ker je Italija že sedaj močno angažirana v Prednji Aziji, posebno v Turčiji in Iraku. V južni smeri, v Afriki, ima že kolonije, in najbrže na one, ki so nekoč pripadale Nemčiji, ne misli resno. Bile bi premalo rentabilne, zahtevale bi preveč investicij. Oči Italije so obrnjene vse bolj v — Tunis, kjer je že veliko italijanskih kolonistov. Prav tam pa je Francija najbolj občutljiva, in »italijansko vprašanje« tam pač nikoli ne bo obrodilo sadov.

Med Berlinom in deželami ni sporazuma

Konferenca notranjih ministrov brez rezultata — Stališče Bavarske — Anglija in obnovev monarhije

BERLIN, 24. junija. Konferenca notranjih ministrov nemških dežel je zaključena. Pred zaključkom je državni notranji minister zaprosil zastopnike dežel, naj njihove vlade spoštujejo politiko države. Sporazum ni bil dosežen. Posamezne vlade bodo na stavljene predloge odgovorile pisмено. Zaenkrat je skoraj gotovo, da bosta bavarska in badenska vlada izjavili, da Papenovega režima ne moreta podpirati.

BERLIN, 24. junija. Bavarska korespondenca objavlja poročilo o konferenci notranjih ministrov in dodaja, da bo po negativnih rezultatih osrednja vlada prav gotovo segla po zaslišanju odredbah in prekršila pravice dežel. Kljub temu Bavarski ni mogoče dovoliti, da bi se smele nositi uniforme napadalnih oddelkov. Bavarska vlada se osrednji vladi ni uprla samo zaradi znanih dogodkov

v deželnem zboru in nešteti spopadov, ampak v prvi vrsti zato, ker ima v rokah gradivo, ki dokazuje, da pripravljajo narodni socialisti akcijo, ki je nevarna za nadaljni obstoj nemške države. To gradivo je znano tudi osrednji vladi v Berlinu.

LONDON, 24. junija. »Daily Telegraph« piše, da namerava bivši nemški prestolonaslednik v kratkem obiskati London. Nemške monarhistične stranke se že dolgo trudijo, da bi pridobile Anglijo za restavracijo Hohenzollerncev. List izjavlja, da taka restavracija ne bi povzročila mednarodnih zapletov, samo če bi se izvedla ustavno.

Vreme.

Današnja vremenska napoved (opoldne): Spremenljivo.

Nov odmor v Lozani

Nemško in Francosko stališče — Predlog Macdonalda - Odhod Herriota in Marinkoviča

LOZANA, 24. junija. Kriza, ki se je pojavila na razorožitveni konferenci, še ni premagana. Med nemško ponudbo in francosko zahtevo ni spoznane razuma. Anglija vztraja še nadalje na stališču, da se morajo reparacije črtati, dočim naglašja Francija s svojimi zavezniki, da bi brisanje reparacij povzročilo v državah upničah skrajno slabo gospodarsko stanje. Macdonald, ki je postal najvišji arbiter, je stavil včeraj nove predloge: 1. Ves načelni kompleks vprašanj se mora rešiti že na sedanji konferenci. 2. Ako bo morala Nemčija v bodoče še kaj plačevati, ta plačila ne bodo smela biti taka, da bi

neugodno vplivala na meddržavne gospodarske odnose. 3. Nemška plačila nadalje ne smejo preprečevati gospodarskega dviga in obnovev Nemčije. 4. Plačilne sposobnosti Nemčije se prouče po posebnem elaboratu.

Francoski ministrski predsednik in zunanji minister Herriot bo zaradi proučevanja novih predlogov odpoval danes v Pariz, kjer se bo posvetoval z ministri in voditelji svoje stranke. Iz Ženeve odpojuje tudi jugoslovanski ministrski predsednik in zunanji minister dr. Marinković.

Usoda Hooverjevega predloga

Predlog je odobrilo 28 držav, niso ga pa odobrile Francija, Anglija, Japonska, Poljska in države male antante

ŽENEVA, 24. junija. Ameriška razorožitvena delegacija je izdala sinoči komunikate, v katerem pravi, da je Hooverjev predlog sprejelo 28 držav, odklonile pa so ga Francija, Anglija, Japonska, Poljska, Jugoslavija, Češkoslovaška in Romunija. Tudi Nemčija predloga uradno ni odobrila, ker smatra, da je zanj kot razoroženo državo, vprašanje razorožitve že rešeno.

WASHINGTON, 24. junija. Sinoči sta se predsednik Hoover in državni tajnik Stimson dolgo posvetovala o položaju v Ženevi in Gibsonove poročilo o usodi razorožitvenega predloga. Dejstvo, da je predlog brezpogojno sprejelo 28 držav, vzbujalo mnogo upanja. Stimson je bil zelo optimističen in je izjavil, da Amerika nikdar ne bo podpisala pogodbe, ki bi Franciji garantirala varnost, če ne sprejme sedanjega predloga. Posebno iskreno se je pa zahvalil italijanskemu poslaniku za postopanje Italije, ki je Hooverjev predlog takoj odobrila.

Razmerje med Čehi in Slovaki

Globokomne besede predsednika Masaryka — Regionalizem je pravilen in se mora vpoštovati

BRATISLAVA, 24. junija. Uredniki tukajšnje revije »Politika« so obiskali predsednika Masaryka in ga naprosili za izjavo o razmerju med Čehi in Slovaki. Predsednik Masaryk je na stavljena vprašanja odgovoril, da sta se oba naroda v teku štirinajstletnega skupnega življenja že dosti zblížala. K temu je največ pripomogla politična in administrativna praksa, ki je v državnem življenju sploh vedno najvažnejša. Jezikovnega spora ni in ga ne more biti, ker sta oba jezika, češki in slovaški, popolnoma enakopravna. Stremljenje Slovakov za oblikovanjem narodne individualnosti je gotovo pravilno, a zahteva skrbnega študija in poznavanja posebnosti. Regionalizem je pri vseh narodih in tudi pri Čehih in Slovaki pravilen. Toda nikdar ne smemo pozabiti, da

mora biti politika Češkoslovaške svetovna politika, ker jo k temu silijo zemljepisni položaji.

O demokraciji je dejal Masaryk, da se ne naslanja samo na kvantiteto, ampak tudi na kvaliteto. Političen boj mora biti pošten. Starejša in mlajša generacija morata delati pošteno. O nasprotniku se nikdar ne smejo širiti laži. Politika Češkoslovaške je v ostalem slovanska. Smernice za pravilne odnose med večinskimi narodom in narodnimi manjšinami morajo dajati medsebojno spoštovanje, zavest in skromnost. Za slovaško, pa tudi za češko inteligenco je potrebno, da se uči madžarščine. Posebnosti prebivalstva se morajo temeljito proučevati in se ne smejo presojati le z vidika raznih političnih gesel.

INŽ. KLADIČ RAVNATELJ LJUBLJANSKE ŽEL. DIREKCIJE.

BEOGRAD, 24. junija. Za novega ravnatelja direkcije državnih železnic v Ljubljani je imenovan inž. Maks Kladič.

TOČA V SEVERNI DALMACIJI.

SPLIT, 24. junija. Na otokih severne Dalmacije so divjali te dni viharji s točo, ki so napravili mnogo škode, posebno v nasadih oljk.

SEJA POSLANSKEGA KLUBA.

BEOGRAD, 24. junija. Za jutri, 25. t. m. sklicana seja poslanskega kluba je zaradi odsotnosti ministrskega predsednika in zunanjega ministra dr. Marinkoviča odgodena.

AVSTRIJA USTAVILA DEVIZNA NAKAZILA.

DUNAJ, 24. junija. Avstrijska državna banka je včeraj ustavila izdajanje deviz za kritje zunanjih dolgov.

Naval krvi, tesnoba srca, zasoplenost, tesnoba, dražljivost živcev, migrena, ožnost, nespanje, odpravimo kmalu z uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice. Znanstvene ugotovitve potrjujejo, da služi »Franz Josefova« voda pri zagatjenju vseh vrst z najboljšim uspehom. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

Kdor seje plevel, ne bo mlatil žita

SHAKESPEARE

Zadnja pot dr. Erhartiča.

Ob vagonu s krsto tragično preminulega legacijskega tajnika našega poslanstva na Dunaju dr. Stanka Erhartiča so se zbrali včeraj popoldne na glavnem kolodvoru predstavniki oblasti s podbanom dr. Pirkmajerjem na čelu, častniški zbor mariborske posadke, zastopniki Sokola, rezervnih častnikov, dobrovoljcev in Narodne obrambe, ter precej občinstva. Ob prihodu dunajskega brzovlaka je zaigrala vojaška godba žalostinko in ko so odprli vagon, se je vsulo na krsto sveže cvetje. V imenu dobrovoljcev se je v ganljivih besedah poslovil od pokojnika narodni poslanec dr. Pivko. Ob tužnih zvokih vojaške godbe je krenil vlak proti Celju. V Celju so sprejeli in pokopali pokojnika z vsemi častmi. Pred kolodvorom se je zbrala ogromna množica celjskega prebivalstva. Od tam se je pomikal dolgi sprevod na okoliško pokopališče, kjer so se ob odprtem grobu poslovili od pokojnika odlični predstavniki javnosti. Naj bo blagemu pokojniku lahka zemlja domača!

Smrtna kosa.

Te dni so v Mariboru umrli: Neža Križančeva, zasebnica, 77 let; Anton Tajzel, občinski delavec, 88 let; Marija Kobarjeva, rudarjeva žena, 28 let; Franc Drevenšek, hlapec, 33 let; Ignac Rošker, prevžitar, 64 let; Elizabeta Rožančeva, soproga trgovca, 38 let; Vinko Fideršek, sin posestnika, 7 let; Marija Benedičičeva, soproga podpredsednika finančne kontrole, 42 let; Hermina Špesova, zasebnica, 26 let in Matija Rekelj, nadspovednik v pokopju, 72 let. N. p. v m.!

Jubilej mariborskega obrtnika.

Danes obhaja gošpod Gustav Philip svojo 75letnico in obenem 30-letnico, odkar izvršuje črkoslikarsko obrt v Mariboru. Vzlic visoki starosti je gosp. Philip še vedno zdrav in čil, in nobeno delo ne gre iz njegove delavnice, da ne bi bil on sam izvršil vse potrebne načrte. Člani slikarske zadruge mu iz srca čestitajo k temu izrednemu jubileju in želijo, da bi ga Bog ohranil še dolga leta v njihovem krogu.

Matura pri šolskih sestrah.

Na tukajšnjem zasebnem ženskem učiteljskem šolskih sester so opravile diplomski izpit: Julijana Bedjaničeva, Ema Božičeva, Jožica Cerkovnikova, Vekoslava Drogenikova, Elizabeta Ehrlichova, Danila Grilancova, Justina Holobarjeva, Angela Ilčeva, Vida Jagodičeva, Hilda Jamnikova, Anica Kalanova, Lucija Kokova, Anica Komanova, Valerija Koprivčeva, Frančiška Koširjeva, Tončka Krabonjeva, Helena Krušičeva, Helena Pristanova, Tilčka Ranerjeva, Frida Repovševa, Cirila Rijavčeva, Marica Simončičeva, Tončka Slanova, Marija Tomažičeva, Marica Turkova, Julčka Vivodova, Tezija Vrščeva, Marica Žebotova, Kristina Žigartova in Pepca Žolgerjeva.

Vpisovanje na ljudskih šolah.

Vpisovanje učencev in učenk za šolsko leto 1932-33 — tudi novincev — bo na vseh osnovnih šolah v Mariboru v četrtek 30. tm. od 8.—12. ure in od 15.—17. ure v poslopih posameznih šol.

Novinci naj pridejo v spremstvu staršev in predložijo krstne in domovinske listine ter izkaz o cepljenih kozah. Ostali učenci pa naj javijo morebitne izpremembe.

Ukinitve

nekaterih srednjih šol

Prosvetno ministrstvo je — kakor pravi, v svrhu proračuna, — izvedlo redukcijo nekaterih srednjih šol v posameznih banovinah.

Po tem sklepu ministrskega sveta, ki stoji v veljavo z novim šolskim letom, se ukinejo v Dravski banovini: III. realna gimnazija v Ljubljani, ptujska realna gimnazija pa se spremeni v nižjo realno gimnazijo. Državni ženski učiteljski v Mariboru in Ljubljani ostaneta, a se združita z moškima učiteljskima.

Neokrnjeni so ostali vsi drugi srednješolski zavodi v Sloveniji, med njimi tudi popolna realna gimnazija v Murski Soboti.

Gostilničarji v borbi za svoje interese

Včerašnji izredni občni zbor mariborske gostilničarske zadruge — Važni sklepi — Nujno potrebna novelizacija trošarinskega zakona

Za včeraj popoldne je sklicala mariborska gostilničarska zadruga izreden občni zbor, katerega so se udeležili člani v velikem številu. Navzoč je bil tudi zastopnik banske uprave obrtni nadzornik g. Založnik.

Zborovanje je otvoril in vodil predsednik Zadruga g. Andrej Oset, ki je podal poročilo o storjenih sklepih zadnjih važnih sej združnega odbora. Novi trošarinski zakon je spravil pokoncu vse gostilničarje in točilce alkoholnih pijač. Po tem zakonu je odmerjena namesto državne in banovinske trošarine, trošarinska taksa. Ta trošarinska taksa se določa po gotovem količniku z ozirom na velikost kraja in ima za podlago točilno takso. Ker pa je bila ta točilna taksa odmerjena v gospodarsko ugodnejših časih, ko je bil konzum alkoholnih pijač napram današnjemu neprimerno večji, so zahteve naših gostilničarjev po novelizaciji trošarinskega zakona in ponovni odmeri točilne takse popolnoma upravičene.

Najobčutnejše pa so naši gostilničarji prizadeti v tem, ker omogoča novi trošarinski zakon prodajo lastnega pridelka nad 5 oziroma nad 10 litrov. Ta prodaja pa se zlorablja na vse mogoče načine. Vinogradniki se ne drže predpisov in krošnjarijo z vinom od hiše do hiše. Radi tega prosijo gostilničarji finančno oblast, naj izda v pogledu kontrole nad nadrobno prodajo vina pri vinogradnikih strogo kontrolo in naj prepove in zatre krošnjarenje.

Gostilničarji pa so zavzeli stališče tudi proti vinotočem pod vejo, ki so zrastle in rastejo v zadnjem času kot gobe po dežju. Novi obrtni zakon omogoča točenje lastnega pridelka samo siromašnejšim vinogradnikom, ne predvideva pa takih dovoljenj veleposestnikom ali graščakom, inozemcem, samostanom in drugim produktivnim ustanovam, katerih glavni poklic ni vinogradništvo. Ker pa kljub jasni zakonski naredbi dobivajo imovitejši vinogradniki še nadalje dovoljenja za točenje lastnega pridelka po vinotočih, je zadruga storila primerne korake in za-

prosila bansko upravo, naj izda nov pravilnik o točenju lastnega pridelka.

Ob koncu svojega poročila je predsednik še omenil, da se zadruga v vsem priključuje akciji za znižanje najemnin za lokale, in je slednjič obrazložil stališče, ki ga bodo zavzeli mariborski gostilničarji in gostilničarji v bivši mariborski oblasti sploh proti pivovarni »Union«, če bo ta res opustila pivovarniški obrat v Mariboru, kakor to namerava.

Nato je tajnik zveze gostilničarskih zadrug g. Peteln podal kratko poročilo zvezne uprave. Zveza je v vztrajnem boju izvojevala pravico prijave samostojne gostilniške obrti tudi gostilničarjem zakupnikom. Takih gostilničarjev je samo v Mariboru 67 in je tem prihranila na stroških novega komisijoniranja obrti nad milijon dinarjev. Dosegla je ukinitve kategorizacije gostilniških uslužbencev pri bolniški blagajni, katere je bil pomaknil središnji urad za zavarovanje delavcev v najvišji mezdni razred. Nadalje se je Zveza udeležila pretekli teden ankete o sestavi novega pravilnika za vinotoče. Zveza se zavzema za nujno noveliranje trošarinskega zakona in je to zahteva odločno zastopala tudi na zadnji konferenci v Beogradu.

Po teh poročilih je sledila dolgotrajna debata o znižanju cen piva.

V debato so posegli gostilničarji g. kavarnarja Ivančič in Klešič, Kos, Högnigmann, Valjak, Resnig, Emeršič in Senekovič. Storjen je bil sklep, da bodo tudi letos vsi mariborski gostilničarji prodajali pivo liter po 9 Din (vrček po 4.50).

Ob zaključku izrednega občnega zbora, ki je potekel mirno, je bila soglasno sprejeta še resolucija, v kateri apelirajo mariborski gostilničarji na meročajne činitele, naj ne dovolijo odpreti novih gostilniških obratov v ožji mariborski okolici. Z novimi gostilnami po okolici, bi se že itak težavni položaj mariborskih gostilničarjev še bolj poslabšal, kar bi tudi kvarno uplivalo na tujski promet.

na kategorizacija za natakarije, natakarije in sobarice v hotelih, restavracijah, gostilnah, kavarnah, krčmah, vinotočih, izkuhih in menzah. Zato se bodo za te osebe določali mezdni razredi po dejanskem zaslužku. Urad naproša vse delodajalce, ki zaposlujejo tako strokovno osebje, da pri vseh novih prijavah točno označijo zaslužek v denarju in naravi. Med zaslužek spadajo vsi redni prejemki, do katerih ima nameščenec pravico po pogodbi o namestitvi, kot plača, meзда, stanarina, stanovanje, hrana itd. Mezdne razrede za že prijavljene uslužbence spremeni urad po podatkih v članskih prijavnicah.

*

Otroška olimpijada.

V nedeljo 26. tm. dopoldne ob 11. uri bo ob lepem vremenu otroška olimpijada v glavnem drevoredu v mestnem parku. Ta olimpijada obeta biti tudi letos pravi sportni praznik naših malčkov, ki nam bodo pokazali, kako so se pripravili za to resno tekmovanje. Tekmovali bodo dečki in deklice, ločeno po kategorijah in starosti. Priprave za olimpijado vodi požrtvovalna ga. Ravnikova. Zmagovalci bodo nagrajeni z lepimi darili.

Bolniško zavarovanje gostilniškega osebja.

Okrožni urad za zavarovanje delavcev razglasa: S prvim junijem t. l. je ukinje-

Kongres prekmurskih in medmurskih prostovoljcev

Spored proslave 28. in 29. t. m. v Dol. Lendavi

Kongres »Organizacije prekmurskih in medmurskih prostovoljcev« v Dolnji Lendavi, o katerem smo že poročali, prične na Vidov dan popoldne ob 17. uri s prihodom prvega prostovoljskega bataljona s 500 možmi v Dolnjo Lendavo. Prostovoljci bodo slovesno sprejeti pred gostilno Pojbič. Ob 19. uri bo prikoral bataljon v mesto pred društveno pisarno, kjer bo poveljnik podal raport. Ob 21. uri bo pa svečan sprevod po mestu z godbo, baklado in lampioni. Po sprevodu bo pred hotelom »Krona« slavnostni pozdravni in spominski govor. Pozno v noč se bodo žgali kresovi in zažigali umetni ognji.

Dne 29. t. m., na dan sv. Petra in Pavla bo ob 5. uri budnica: sviranje godbe in streljanje z mošnjari. Ob 7. uri zbiranje vseh prostovoljskih polkov na cesti Mursko Središče - Dolnja Lendava, vovoz in konjenice na cesti Dolnji Lakoš - Dolnja Lendava, zbirališče kolesarjev pa na cesti proti mestni klavnici. Od 8. do 9. ure

sprejemanje gostov na kolodvoru. Ob 9. uri odhod na slavnostni prostor. Ob 9.30 raport poveljnika prostovoljcev. Ob 10. uri sv. maša na prostem ob sodelovanju pevskega zbora in sviranju godbe. Po maši cerkveni govor. Ob 11. uri otvoritev kongresa s slavnostnim govorom, nakar bodo sledili govori po vrstnem redu in sklepi o predlaganih resolucijah. Ob 12. uri bo obhod po mestu do pokopališča v Dolgi vasi ter nato pred hotelom »Krona« defiliranje pred predstavniki oblasti, delegati in gosti. Ob 13.30 bo svečan banket na čast predstavnikov oblasti in delegatov. Po banketu domača zabava po vseh gostilnah in na prostem.

Program proslave je zelo obširen, tako da bo letošnji kongres prekmurskih in medmurskih prostovoljcev največja narodna manifestacija, kar jih je Dolnja Lendava kdaj doživela. Zato je tudi dolžnost Maribora, da poskrbi za primerno zastopstvo pri tem velikem prazniku našega skrajnega severovzhoda.

Dogodki

v Bosanskem Brodu

BEOGRAD, 23. junija. Dne 19. t. m. je bil v vasi Lijekovac pri Derventi aretiran znani komunist Mirko Vid o š e - v i č, ki je hotel izkoristiti spominsko proslavo pokojnega Stjepana Radića za komunistične demonstracije. Ker je bil Vidošević odveden v zapor okrajne izpostave v Bosanskem Brodu, so nekateri njegovi pristaši prišli v mesto in zahtevali, da se izpusti. Ker so kmetije postali nasilni, so orožniki morali rabiti orožje. Pri tem je bil kmet Ilija Matković ubit. Ostali demonstrantje so se razbežali. O dogodku je uvedena preiskava.

POLJSKO-FRANCOSKA IZSELJENIŠKA KONFERENCA.

VARŠAVA, 23. junija. Prihodnji mesec bo tu izseljeniška konferenca, ki naj uredi vsa vprašanja izseljevanja Poljakov v Francijo in njene kolonije. Konferenci bodo prisostvovali tudi zastopniki francoskega poljedelskega in delovnega ministrstva.

REKORDNA VOŽNJA ANGLEŠKEGA PARNIKA.

LONDON, 23. junija. Parnik linije Canadian Pacific »Express of Britain« je včeraj prispel v Cherbourg in je potolkel vse brzinske rekorde med Ameriko in Evropo. Od rta Father Point pri Quebecu do Cherbourga je potreboval samo štiri dni, 7 ur in 25 minut. Parnik je pripeljal 700 ameriških in kanadskih izletnikov. Povprečno je vozil z brzino 24.73 vozlov.

PREBIVALSTVO ITALIJE.

RIM, 23. junija. Italijanski državni statistični urad objavlja, da je imela Italija lani 41.709.581 prebivalcev. V premoči so ženske, katerih je 665.065 več kakor moških. Na 1000 žensk pride le 969 moških. Najnovejša opazovanja pa kažejo, da število porodov pada, dočim se smrtni slučaji množijo.

Ispred sodišča

Trije ubijalci.

Pred malim kazenskim senatom tukajšnjega okrožnega sodišča pod predstvom vss. dr. Tombaka je sedela danes na zatožni klopi 44letna Marija Tivadarjeva, posestnica v Grušovi, obtožena, da je nahujskala delavca Toneta Vaudo, Toneta Kaloha in svojega nezakonskega sina Ivana Lajha, da so neke noči letos v aprilu pobili s koli njenega moža Matijo Tivadarja do smrti. Ti trije soobtoženci pa so dosledno tajili, da bi jih bila k uboju nagovarjala Tivadarjeva žena. Obsojeni so bili: Anton Kaloh na 5 let strogega zapora, Ivan Lajh in Anton Vauda na 6 let ječe in trajno izgubo častnih državljskih pravic. Obtožena žena Marija pa je bila oproščena.

Obtožnico je zastopal namestnik državnega tožilca dr. Dev, obtožence je branil dr. Štor.

S policije.

Mokro vreme, policijska kronika pa suha. Aretiran je bil Melhior P. radi postopanja in beračenja in neka Herminca, ki je blodila preteklo noč po mestnem parku. Tudi med prijavami nimajo zabeleženega nič posebnega; sami manjši prestopki, ki niso vredni omembe.

Advokat: Torej, prijatelj, govoril sem z vašo ločeno ženo. Če ji ne pošljete točno vsak mesec denarja, se povrne k vam!

Sokolstvo

Sokol Fram pri Mariboru.

V nedeljo 19. t. m. nam je priredil naš Sokol izredno prijeten popoldan. Uprizoril je namreč šaloigro »Peg, srček moj,« ki je nad vse dobro uspela. Vloge so bile zelo srečno razdeljene, in tako da je vsak igralec posebej lahko pokazal svoje vrline. Pohvalo zaslužijo prav vsi. Številno občinstvo je imelo res užitek, ker je v tej igri mnogo humorja, a tudi precej resne poučne tendence. Po končani predstavi je nastopil mešan pevski zbor, ki je pod spretnim vodstvom g. šolskega upravitelja dovršeno zapel nekaj mičnih pesmi in žel viharne aplavze, tako da je moral nekatere točke ponoviti. Na sporedu sta bili tudi še violinska točka in solospjev sopranistke s spremljevanjem klavirja. Oboje lepo izvajano. Pred predstavo in v odmorih je pridno sviral sokolski tamburaški zbor. Vsem prirediteljem, ki so imeli mnogo truda in dela za ta dan, priznanje in zahvala. Na splošno željo bodo to prireditev v nedeljo 3. julija ponovili, na kar opozarjamo bratska in prijateljska društva iz okoliša in vabimo pristočno vse in vsakogar. — Zdravo!

Sokol Sv. Anton v Slov. gor.

priredi v nedeljo 26. tm. svoj letni nastop. Spored bo zelo pester in nastopijo vsi oddelki. Bratje in sestre, obiščite nas. V primeru deževnega vremena, bo nastop na praznik sv. Petra in Pavla. — Zdravo!

Dober jezdec

Je tale častnik ameriške armade, ki se je spustil s svojim konjem po skoro navpičnem obronku navzdol. Ampak je tudi konj imeniten!

Z evharističnega kongresa v Dublinu

Kakor smo že poročali, je bil te dni v irski prestolnici Dublinu evharistični kongres, katerega se je udeležilo na stotisoče vernikov. Kongres je otvoril papežev odposlanec kardinal Lauri. Na sliki vidimo kardinala, kako koraka ob fronti častne čete in jo blagoslovja. Levo za njim irski državni predsednik de Valera.

Sport

MOLNP — službeno.

V nedeljo 26. t. m. se odigrajo na igrišču ISSK Maribora te-le tekme:

Ob 16. uri mladinska prvenstvena tekma ISSK Maribor:SK Svoboda.

Ob 17.30 uri tekma za državno prvenstvo med SK Ilirija (Ljubljana) in ISSK Mariborom.

Službujoči odbornik na Mariborovem igrišču g. Knez. — Tajnik.

Iz odbora za delegiranje sodnikov pri MOLNP — službeno.

Mladinsko prvenstveno tekmo ob 16. uri bo sodil g. Skalar. Za stranska sodnika pri tekmi za državno prvenstvo pa sta delegirana gg. Vesnaver in Bizjak.

Preveč sporta naenkrat.

V nedeljo bomo imeli v Mariboru tele sportne prireditve: na otoku plavalne tekme za prvenstvo mariborskih srednjih šol, v Narodnem domu sabljaške tekme, v parku otroško olimpijado, v Ljudskem vrtu pa nogometno tekmo med »Mariborom« in »Ilirijo«. Na praznik sv. Petra in Pavla pa niti ene sportne prireditve! Zakaj je to dobro, nagraditi na eno nedeljo toliko sporta, na praznik pa nič, nam ne gre v glavo. Ali ne bi na primer sabljaške tekme lahko bile na praznik? Finančni in moralni efekt bi bil gotovo večji. Drugič malo več preudarnosti, posebno s strani »Maratona«, ki je v zadnjem trenutku najavil sabljaško tekmo, dočim so bile druge tekme napovedane že najmanj tri tedne prej. Vsak izgovor je tu ja'ov!

Ilirija : Maribor

V nedeljo bo na Ljudskem vrtu prvenstvena tekma med »Ilirijo« in »Mariborom«. »Maribor« je momentano v odlični formi, kar je dokazal v nedeljo s sijajno zmago 6:1 nad bivšim državnim prvakom »Concordio«. Fantje se bodo gotovo potrudili, da nam pokažejo po možnosti še lepši nogomet kot v nedeljo. Toda tudi »Ilirija« pride topot kompletno, saj ve, kaj pomeni izgubiti dve točki! Hotela pa bo tudi dokazati, da ni bila zadnja zmaga nad Mariborom samo slučajna. Vsekakor bosta obe moštvi napeli vse sile, da si prisvojita točki in s tem vodstvo v domači skupini. Ako Maribor zmaga, bo vodil kar s tremi točkami in ga bodo drugi klubi težko dosegli. Ako bo pa igral vse tekme kot nedeljsko s »Concordio«, bo končna tabela precej drugače izgledala, kot so si jo nekateri predstavljali. »Maribor« si je težko pribral pravice tekmovali v državnem prvenstvu — v nedeljo pa hoče dokazati, da je bil popolnoma upravičen zahtevati tako sodelovanje.

V predtekmi bosta igrali mladini »Maribora« in »Svobode«, ki bo prva tekma za prvenstvo mladine. Tudi za to tekmo je veliko zanimanje. Obe tekmi bosta na Ljudskem vrtu ob vsakem vremenu!

Sokolska četa Mala Nedelja

priredi na Petrovo 29. t. m. ob 15. uri v Društvenem domu Vidovdanske proslave s sokolsko igro Manice Komanove: Krst Jugovičev. Vstopnina znižana. Vabljeni vsi, posebno še sosednja bratska društva in čete. Zdravo.

Farmannovo stratosferno letalo

V kratki notici smo že omenili, da se bodo v Franciji v kratkem pričeli poizkusni poleti z novim stratosfernim letalom, ki bo v sedmih urah prevozilo pot iz Pariza v Newyork. O tej kolosalni zamisli, ki zanima ves svet, smo izvedeli še te-le podrobnosti.

Ze 18 mesecev izdelujejo v Farmanovih tovarnah na Francoskem stratosferno letalo, a podrobnosti konstrukcije so stroga tajnost. Znano je samo toliko, da bo novo letalo imelo motor s 500 konjskimi silami, ki bo mogel v zraku razviti brzino 200 km na uro. V višini 16 do 18 tisoč metrov se bo pa mogla ta brzina povečati tudi na 800.000 metrov na uro. Na ta način bi se mogla razdalja med Parizom in Newyorkom zares preleteti že v 7 urah. Poizkusni poleti bodo seveda pokazali, če je to mogoče tudi v praksi in ne samo v mrtvi teoriji.

Strokovnjaki so že pred več meseci vedeli, da pripravljajo francoski letalec in konstruktor Farmann polet v stratosfero. Znani belgijski profesor Piccard je že o priliki svojega predavanja na Dunaju dejal, da bo Farmann prav gotovo oni junak, ki bo osvojil in premagal drugi del stratosfere. Farmann je nedvomno velik letalski strokovnjak, razen tega ima pa na razpolago tudi vsa denarna sredstva, ki so Piccardu manjkala. Posrečilo se mu je namreč pridobiti za svoje načrte ministrstvo za letalstvo, tako da mu ono sedaj financira vse podjetje.

Farmannova sedanja namera ni doseči nov višinski rekord, s katerim bi »potolkel« prof. Piccarda. Njegovi nameni niso niti sportni niti znanstveni, temveč docela praktični. Najprej hoče preiskati spodnje plasti stratosfere, in sicer zelo sistematično, do najvišje višine 10 ali 14 kilometrov nad zemljo. S tem hoče ugotoviti, da-li so v tej višini mogoči sistematični poleti. Prvi poizkusni polet bo napravil v višini 10 km, in sicer šele jeseni, ne že sedaj, kakor je prvotno nameraval. Polet bo napravil z letalom, ki ga sedaj gradijo.

Kakor je znano, v nižjih plasteh stratosfere ni onih ovir, ki se pojavljajo v nižjih legah ozračja. Vetrovi pihajo samo do višine 10 km nad zemljo. Nad to višino ni ne vetrovne megle ne dežja. To je vsaj mnenje večine strokovnjakov in učenjakov, dočim zatrjujejo drugi, da se prostor absolutnega mirovanja pričinja še-le veliko višje. Farmann hoče to dokončno preizkusiti in dognati. Njegova prizadevanja so torej izredno velike praktične važnosti in morda bomo že letos doživeli velika presenečenja. Če se njegova teorija obnese v praksi, bo svet kmalu postal še manjši, kakor je že.

Spominjalte se CMD

primer, če je zapadlo veliko snega, ki onemogoča lov, žrtvujejo človeka vrenjskemu bogu. Tistega, ki zadene ta strašna usoda, povedejo na vrh gore, ga tam povežejo v klobčič in zakotalijo po strmini navzdol. Tako se valj dol v čedalje večjem snežnem valu, ki ga naposled pokoplje in zaduši. Po velikosti te snežne krogle ugibljejo potem na dobra ali slaba znamenja. Če treba, ponovijo to stvar čez zimo po večkrat.

Strašno okrutni so ti Indijanci pri kaznovanju zločincev, ki so večkrat popolnoma nedolžni, in je večinoma žrtev tišči, ki ga ima čarovnik radi ene ali druge stvari kaj na piki. Tako vtaknejo na primer zločinca do vratu v kak čeber, napolnjen z vodo, kateri primešajo kako jedko tvarino, ki polagoma kožo nesrečnega tako razje, da mu povsod gleda ven surovo meso. — Ali pa dajejo letniku tako dolgo samo močno soljena jedila in pijače, dokler navsezadnje pred polnimi skledami dobesedno ne umre od gladi ali pa zblazni. Vedno izberejo en ali drug način usmrčenja, ki kolikor mogoče podaljšuje trpljenje, in jim daje čim več prilike, da se naslajajo na mukah obsojenca.

Kapitan Wilkinson pravi v svojem poročilu, da po njegovih izkušnjah ne bo mogoče drugače napraviti kraj tem grozovitostim, kakor da se popolnoma stene oblast čarovnikov, ki zatemnjuje življenje teh Indijancev.

Grozodejstva kanadskih Indijancev

Kako žrtvujejo svojim malikom.

V najsevernejšem delu Kanade, to je na ogromnem ozemlju med Hudsonskim zalivom in Alasko, živijo indijanska plemena, o katerih pripovedujejo lovci in trgovci s kožuhovino, ki prihajajo z njimi v dotiko, da imajo grozne šege in navade. V zadnjem času je zvedela kanadska vlada o tolikih grozodejstvih domačinov, ki jih počenja med seboj, da je sklenila odposlati v tiste oddaljene kraje več policijskih patrulj na konjih z nalogo, da poizvejo in se prepričajo, koliko je na teh pripovedovanih resnice, da bo mogla na podlagi točnih uradnih poročil potem storiti potrebne ukrepe. Poveljnik neke take policijske patrulje kapitan Wilkinson je že poslal o svojem pohodu nekaj poročil, ki potrjuje okrutnost teh indijanskih plemen, ki daleč proč od zakona in oblasti dajejo duška svojim prirojenim divjim nagonom.

Wilkinson piše: Naši patrulji je bila odkazana pokrajina ob gornjem toku reke Liard. Najbrže so Indijanci že zvedeli za naš prihod in so imeli slabo vest; vsa naselja, kamor smo prišli, so bila prazna in zapuščena. Cele dneve smo se zaman trudili, da bi dobili kakega človeka na spregled, dokler se ni slednjič izpolnila naša želja na strahoten način.

Bilo je strupeno mrzlo, in zato smo se zatekli v eno teh zapuščenih kolib, ker bi v šotorih gotovo zmrznili. Naenkrat smo se prestrašeno zdrznili, — nekakšno stokanje nam je bilo udarilo na uho. Šli smo za tem glasom in za najbolje ohranjeno kočo, najbrže poglavarjevo, smo zagledali nekaj groznega. Na tleh v snegu je tičala po koncu človeška glava! Ko smo stopili bliže, smo videli, kar smo domnevali: tu je bil človek, živ človek, do brade zakopan v ledeno zemljo. Ker je bil v zadnjih urah zapadel sneg, je izgledalo, kakor bi glava odrezana stala na beli odeji.

Potrebovali smo skoraj uro napornega kopanja, da smo osvobodili nesrečnega iz groba in ga ponesli v kočo, kjer smo ga počasi spravili k zavesti. A šele drugi dan je bil toliko pri moči, da nam je mogel povedati, kaj se je z njim zgodilo. Njegovo plemo je bilo dan poprej od nekega sla zvedelo za naš prihod in sklenilo pobegniti v gorovje; obenem pa je zahteval čarovnik, da morajo domačemu maliku žrtvovati človeka. Ker bo to obvarovalo njihovo naselje požiga. Za žrtev so izbrali njega in ga živega zakopali. Štirinajst ur je že ta mladi človek popolnoma nag prebil v ledeni zemlji.

V naslednjih tednih nam je Billy, tako smo imenovali našega varovanca, veliko koristil. Najprej smo ga odposlali k Indijancem z naročili, da se morajo

povrniti v svoja naselja, sicer prej ne pojdemu odtod. Ker ljudje v tej strogi zimi delj časa ne bi mogli zdržati zunaj na prostem, so se polagoma res tudi prikazali iz svojih skrivališč. Mi smo potem na primeren način opazovali njihove življenjske navade. Pod Billyjevem vodstvom smo se nenadoma pojavili zdaj tu zdaj tam, kjer so Indijanci obhajali svoje verske obrede ali pa kadar so imeli svoja sodišča. Tako smo nekoga dne prebivalstvo neke vasi zasedili v gozdovih. Čarovnik in poglavar prva, za njima dve mladi deklici, okrašeni s smrečjem, zadaj pa vsa vas, tako so korakali z enoličnim petjem mimo goščave, v katero smo se bili poskrili.

Billy nam je razložil, da imajo velik praznik, in da je eno deklet nevesta velikega boga ribolova, druga pa velikega boga lova. Ena nevesta v vodo, druga nevesta mrtva od puščice, — je dostavil Billy. Ko smo potem pohiteli za procesijo, da rešimo deklici, so se ljudje vsi prestrašeni razbežali, a prišli smo že prepozno. Pred nami, privezano na drevo, je viselo mrtvo truplo ene deklice; v njenih prsih je tičalo najmanj dva tučata puščic. V ribniku nedaleč proč pa je zevala v ledu velika luknja in pričala, da je tudi bog ribolova že sprejel svojo nevesto.

Dognali smo še več drugih primerov, ki pričajo, da žrtvujejo ti Indijanci svojim malikom človeška življenja. Tako na

VOHUNI

Iz tajnih arhivov.

Nemci pa so opetovano dobivali važna poročila iz tega kraja in po vseh okoliščinah sodeč so prihajala iz gradu. Čudno je tudi bilo, da Nemci gradu niso nikdar obstreljevali, čeprav so gotovo vedeli, da stanujejo v njem angleški častniki. Angleži so poslali dva agenta tajnega urada, da poizvedujeta. Eden je bil preoblečen v generala, drugi pa kot njegov sluga.

Več tednov sta pridno delala in preiskala vso hišo od vrha do tal. Našla pa nista prav ničesar. Nastavila sta tudi več pasti, ki ju pa tudi niso privedle do cilja. Služabništvo in goste sta skrbno nadzorovala, vendar nista mogla najti ničesar sumljivega. Medtem pa so Nemci dobivali vedno nova poročila iz tega kraja.

Tajnika agentoma ni preostalo drugega kot skiepati, da sta plemenita zakonca sama vohuna, čeprav so jima manjkali vsi dokazi. Agenti sta odpotovala, da se posvetujeta z vodstvom belgijske tajne službe. Jasno je bilo, da se staremu zakonskemu paru ne more ničesar očitati. Če bi ju obtožili, ne da bi imeli jasnih dokazov, bi to izzvalo velik škandal. Vendar pa so morali nekaj ukreniti, da preprečijo uhajanje vesti k nasprotniku. Edin izhod je bil ta, da spravijo vohune na kak drug bolj oddaljen kraj, kjer ne bi imeli prilike kaj opazovati.

Častniki so dobili nalog, da predložijo svojim gostiteljem nevtrnost položaja, v katerem se nahaja grad, katerega Nemci lahko vsak dan porušijo. Ko pa so se pričeli o tej stvari razgovarjati, so naleteli na odločen odpor. Zakonca sta za-

trjevala, da se na noben način ne bosta dala od svojih strahopetnih sovražnikov pregnati iz zadnjega koščka svoje domovine. Umaknila sta se tako daleč, dalje pa na noben način. Sicer pa njihovega domovanja nemška artilerija ni porušila, kar je brez dvoma čudež, prst Božji, kateremu bosta sledila. Če pa bi kljub temu padla bomba na njuno hišo, sta pripravljena na to, da ju pokopljejo razvaline.

Vse prigovarjanje je pri starih dveh naletelo na gluha ušesa, sile pa pod dani okoliščinami niso mogli uporabiti. Zateči so se torej morali k zvijači.

Neke noči, ko je vse že spalo, se je splazilo nekaj delavcev na vrt, izkopalo več jam, v katere so položili mine. Potem ko so položili električne vode, so vse sledove svojega nočnega dela zabrisali in neopaženo izginili.

Ko sta zakonca drugi dan sedela pri kosilu, je nenadoma nastala strašna eksplozija, za njo druga in potem tretja.

Več ur je strašno pokalo. Prebivalci so se prestrašeni poskrili po kleteh, toda tudi tu niso bili obvarovani pred groznim bučanjem eksplozije. Črnoglede izjave častnikov, ki so s svojimi gostitelji vred bili skriti v kleti, so napravile položaj še strašnejši.

Ko je nastala noč, je končno ponehalo pokanje, in prestrašena zakonca sta prilezla iz skrivališča. Hitela sta v spalnico, in pospravila svoje vrednosti v kovčge. Bleda in prepadena sta potem šla k svojim angleškim gostom in se upravičevala, da nista poslušala njihovih dobrotnih nasvetov. Zdaj uvidita, da ne moreta več prebivati v svoji hiši, in bi jo le prerada zapustila.

Njuno veselje ni poznalo mej, ko sta izvedela, da ju že čaka avto, ki ju bo

spravil na varno. Takoj sta se usedla na voz in še isti večer prispela v Cassel, kjer so ju sprejeli s splošnim sočutjem. Toda v bodoče Nemci niso več dobivali nikakih poročil iz tega kraja. In za kazensko pri prihodnjem obstreljevanju sestrelili grad v prah in pepel.

Kdor je doživel vse neprijetnosti življenja v strelskih jarkih na zapadnem bojišču, se bo z grozo spominjal podganje nadloge. Toda na vzhodnem bojišču so trpeli ljudje pod še nevarnejšo nadlogo. Na Poljskem in v Galiciji, kjer so se bojevali Avstrijci in Rusi, je bilo namreč ogromno volkov.

Od nekaj živijo te zveri po obširnih gozdovih tamošnjih pokrajin, in ker fronta tu ni bila tako nepremična kot na zapadu, so često veliki gozdovi ločili nasprotnika. In tod so se klatile cele tolpe volkov; poleti ko so pogosti boji motili mir, so se zverine hranile s padlimi vojaki in so imele dovolj hrane.

Pozimi pa, ko je zemlja pokrivala debela snežna odeja, so tudi boji skoraj popolnoma ponehali. Tedaj je glad prignil volkove do strelskih jarkov, kjer so potem napadali vojake. V nekih pokrajinah so napadi volkov bili tako pogosti, da so se nasprotniki odločili za skupen nastop. Pri takih prilikah so sklenili začasno premirje; vojaki so se pod vodstvom podčastnikov udeleževali kot gonjači, častniki pa so streljali volkove. Večinoma je to bil prav vesel sport; ko je bila gonja pri kraju, pa so zanetili na kaki jasi velike ognje. Lovci so se pri ognju zbrali in se pri veliki pojedini, ki je vsakemu takemu lovu sledila, pobrali. Divjačina je bilo po gozdovih dovolj, tako da ni primanjkovalo pečenke. Marsikateri steklenici so zavili vrat, vesel smeh pa je odmeval po gozdovih do

rane zore.

Ker pa veselje in alkohol razvozlata jezike, so smatrali agenti obeh strank za umestno, da se udeležijo takih lovov. Marsikaj važnega se lahko izve od sovravnika, ki postane pod uplivom v veliki meri zavzete pijače zgovoren in zaupljiv. V to svrhu so posebno pošiljali častnike, ki so bili znani, da prenesejo precej pijače. Ti naj bi upijani nasprotnika, sami pa ostali trezni.

Misel je samanasebi bila zelo dobra, toda očitno ni ne ena ne druga stran, ki imela od tega posebnih koristi. V mnogih primerih so občutili zelo neprijetno tako Rusi kot Avstrijci umešavanje s strani tajnega urada in so se zedinili k skupnemu nastopu proti vohonom. Posledica tega je bila, da so odnesli poročevalske častnike obeh strank že precej zgodaj v popolnoma pijanem stanju. Ostali pa so slavili skupno svojo zmago s še večjim popivanjem. Tajni poročevalski urad je bil pri takih prilikah premagan z lastnim orožjem.

V začetku leta 1916 se je v vrstah ruske carske armade že pojavljala naveličanost vojne, predhodnica ruske revolucije, ubegi so bili na dnevnem redu. Pa je nemški glavni stan sklenil, da poveča njihovo število s propagando. Poslali so posebne vohune, ki so šli v strelske järke Rusov in jim v zapeljivih barvah slikali življenje v ujetniškem taboru. Da pa so te vohune pri njihovem delu bolj podžgali, so jim dali za vsakega dezertirja posebno premijo. Če je nasprotnik dezertiral v polni bojni opremljen, je bila premija podvojena.

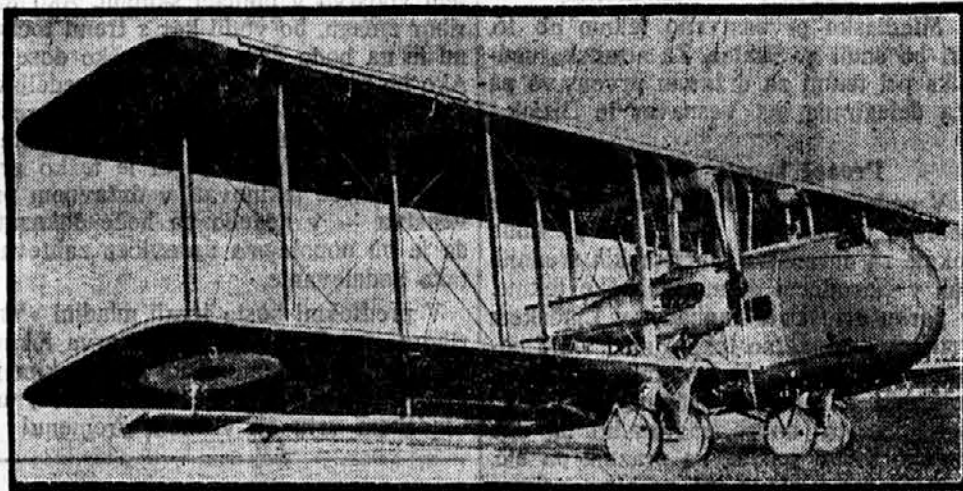
ŠIRITE „VEČERNIK“!

Bilanca

kitajsko-japonskih bojov

Te dni je bila izdelana podrobna statistika o posledicah bojov med Kitajci in Japonci za Šanghaj. Po njenih podatkih je bilo ubitih okoli 1000 civilistov. Japonske bombe so v Čapeju porušile in požgale 2 kvadratna kilometra tesno zasedanega mesta. Japonska kanonada na Vusung je razdejala tudi ogromno število stanovanjskih hiš in drugih zasebnih in javnih zgradb, šol, uradov itd. Mimo tega je bilo tam ubitih še več civilistov. Celokupna škoda v Šanghaju in okolici znaša 987.210.600 dolarjev, h kateri je pa treba prišteti še 185.048.500 dolarjev direktne in 321.198.400 indirektna škoda, povzročene v mednarodnih koncesijah. Koliko škode je pa utrpelo prebivalstvo, ki je zaradi vojne ostalo brez posla in zaslužka, se sploh ne dá ugotoviti. Naposled je trpela tudi vsa trgovina, industrija in obrt. Posledice se ne čutijo samo v Šanghaju in ožji, temveč tudi v bolj oddaljeni okolici.

Letalo za prevoz vojaških čet

Angleška armada dobiva zdaj novo vrsto velikih letal, namenjenih za prevoz čet. Tak zračni orjak, katerega motorji imajo 2000 konjskih moči, lahko prenese po 30 mož s popolno bojno opremo in prtljago na velike razdalje.

Kupujte kolke „Protituberkulozne lige“

Času primerno.

V svojih popotnih pismih iz Pariza 1. 1840. pripoveduje nemški pesnik Heinrich Heine to-le anekdoto: »Pazi se,« tako je dejal nekoč neki demagog velikemu patriotu, »če ljudstvo zblazni, te bo raztrgalo.« Ta pa mu je odgovoril: »Ti rajši pazi, ker tebe bo ljudstvo raztrgalo, kadar pride spet k pameti!«

Cowboy kot ribič

Na prodaj

večja množina

makulaturenega papirja

Vprašati v upravi „Jutra“ in „Večernika“ Maribor, Aleksandrova 13

zastopniki se sprejmejo

Kdor oglašuje uspeha se raduje!

Večernik

POZOR!

Od jutri 25. t. m. naprej teletina od 6 - do 8 - Din Maribor, Cvetlična ul. 21, **OTMAR ALEŠ** mesar. 1990

Oddam takoj stanovanje, Linhartova ulica 4. Istotam na prodaj skoraj novo moško kolo. 1989

Pletilni stroj in stroj za entlanje poceni proda Grgič, Maribor, Tržaška cesta 3. 2001

Štedilnik dobro ohranjen kupi Šegulin, Maribor, Tržaška cesta 3. 2000

Izvrstno vino dospelilo 1lter Din 4.- in Din 5.- od 10 litrov naprej, Zrinjskega trg 6. 1976

Gumbe iz blaga izdeluje najboljša Plankl, Tattenbachova ulica 16 III. 1974

Naročnikom in čitateljem

„VEČERNIKA“

priporočamo te-le mariborske tvrdke,

naše inserente:

IVAN KRAVOS

trgovina z užitnimi izdelki in lastna torbarska delavnica Maribor, Aleksandrova cesta 13

JAKOB LAH

konfekcija MARIBOR, Glavni trg 2

DOLČEK & MARINI

manufaktura MARIBOR, Gosposka ulica 27

JAKOB PERHAVEC

tovarna likerjev, desertnih vin itd. MARIBOR, Gosposka ulica 9